

Beredskapsplan for DNT Lillehammer

Gjeldende regelverk

DNTs turer og aktiviteter er regulert av Produktkontrollloven og Internkontrollforskriften, som skal forebygge at produkter og tjenester medfører helseskade. I tillegg gjelder Lov om pakkereiser. For DNT innebærer regelverket både en aktsomhetsplikt; plikt til å kartlegge risikoen ved aktivitetene og iverksette tiltak for å redusere eventuell risiko, og en opplysningsplikt; plikt til å informere deltakere om risiko forbundet med aktiviteten.

1. Formål

Planen beskriver hvordan DNT Lillehammer gjennom systematisk sikkerhetsarbeid skal redusere sannsynligheten for at det skjer hendelser med alvorlig skade i forbindelse med foreningens aktiviteter (turer, arrangementer, dugnader etc.) eller bruk av foreningens hytter.

Planen er av overordna karakter, og sikkerhetsarbeidet konkretiseres nærmere blant annet gjennom følgende dokumenter:

- Retningslinjer for turledere
- Retningslinjer for dugnadsarbeid i felt

2. Planen gjelder for

- ansatte og komiteledere
- turledere
- ledere for arrangement
- hyttetilsyn og dugnadsledere hytter
- dugnadsledere sti/løype

3. Ansvarsfordeling

3.1 Styret

Styret har et overordnet ansvar for sikkerhets- og beredskapsarbeidet i foreningen. Styret skal godkjenne beredskapsplanen og sørge for regelmessig oppdatering. Behov for revisjon av planen skal vurderes minimum en gang pr. år.

Styret må gjennom årlige budsjettprosesser sikre ressurser til gjennomføring av sikkerhets- og beredskapstiltak i tråd med planen. Dette gjelder bl.a. midler til innkjøp og vedlikehold av foreningens sikkerhetsutstyr og førstehjelpsutstyr, og midler til kompetansehevende tiltak.

3.2 Ansatte

Daglig leder skal følge opp styrets vedtak og bidra ved planlegging og gjennomføring av tiltak. Daglig leder har ansvar for at beredskapsplanen er tilgjengelig på foreningens nettside. Daglig leder bistår med å veilede turledere/dugnadsledere/arrangementsansvarlige i å utføre risikovurderinger.

3.3 Komiteledere

Komiteledere skal sørge for at det blir gjennomført risikovurderinger av tiltak og aktiviteter i regi av egen gruppe/komitee (turkomiteen, Barnas Turlag, ungdomsgruppa, fjellsportgruppa, sti- og løypekomiteen og hyttekomiteen). Komiteledere skal melde inn ressursbehov til styret for nødvendig utstyr og opplæringstiltak, og skal bidra i planlegging og gjennomføring av kurs og kompetansehevende tiltak.

3.4 Eksterne parter

Når foreningen kjøper tjenester fra andre (hundekjøring, klatring, skredkurs, brevandring mm) er selger av aktiviteten ansvarlig for sikkerheten. Det skal foreligge en avtale mellom DNT-Lillehammer og selger av aktiviteten som ivaretar sikkerhetshensyn.

4. Hovedelementer i sikkerhets- og beredskapsarbeidet

4.1 Risikovurderinger

DNTs sentrale system for risikovurdering i Sherpa er et grunnleggende virkemiddel i sikkerhetsarbeidet. Skjemaet for risikovurdering skal brukes så langt det passer for å vurdere sannsynlighet for farer og tiltak for å redusere risiko.

Turer og arrangementer

Skjema for risikovurdering skal fylles ut av turleder/arrangementsansvarlige for:

- Alle arrangementer (Opptur, Kom deg ut-dager, Friluftsskolen o.l.)
- Turer og aktiviteter i regi av turkomiteen, Barnas Turlag, ungdomsgruppa og fjellsportgruppa. Korte turer i nærmiljøet (trilleturer, formiddags- og kveldsturer) kan unntas fra kravet om skriftlig risikovurdering.

Risikovurderingen skal gjøres i forkant av turen/arrangementet. Nødvendig førstehjelps- og sikkerhetsutstyr skal medbringes på turen/arrangementet.

Dugnadsarbeid

Skriftlig risikovurdering gjennomføres når dette er relevant for dugnader knyttet til:

- Rydding, merking, klopplegging etc. av sti- og løypenettet
- Bygge- og vedlikeholdsarbeid på foreningens hytter

Det må særlig vurderes behov for sikkerhetsutstyr som hjelm, vernesko etc. ved bruk av redskaper (motorsag, ryddesag o.l.). Ved byggearbeider må bruk av stillas og sikringsutstyr særskilt vurderes.

I tillegg må det vurderes om det skal være min. 2 personer på oppgaver som innebærer risiko f.eks. dersom arbeidet skjer langt fra folk, i vanskelig terreng, i områder med dårlig mobildekning, eller innebærer bruk av redskaper som potensielt kan gi stor skade. Dette for å kunne yte førstehjelp og tilkalle hjelp i tilfelle ulykke.

Hyttedrift

Leder av hyttekomiteen er ansvarlig for at risikovurdering blir ivaretatt. Det er særlig viktig med vurdering av følgende risikofaktorer:

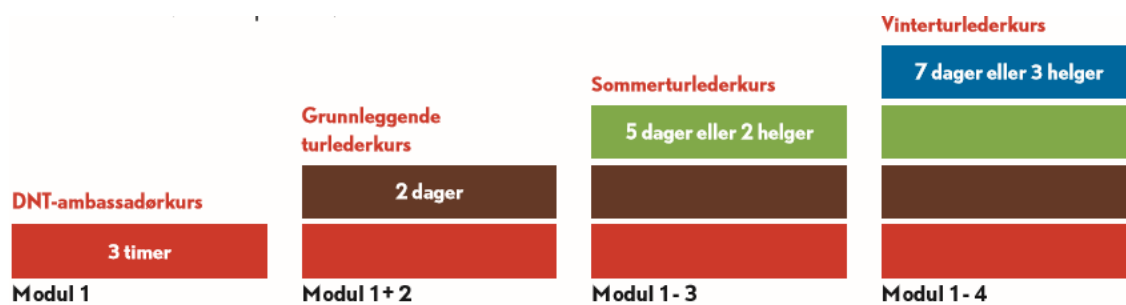
- Brannfare ved bruk av ovner og stearinlys/åpen flamme
- Gasslekkasje/eksplosjon ved oppbevaring og bruk av gassbeholdere
- Vannforsyning og ev. fare for forurensning av vannkilde
- Smittefare ved sykdom, hygieniske forhold

4.2 Kompetanseutvikling

Turlederutdanningen

DNTs turlederutdanning er en grunnleggende del av sikkerhetsopplæringen for de som skal lede turer og aktiviteter i foreningen. Oversikten under viser hvilke kurs som kreves for å være turleder på de ulike nivåene. Erfarne ressurspersoner kan innplasseres på ulike nivå, avhengig av erfaring.

DNT Lillehammer skal årlig arrangere ambassadørkurs og grunnleggende turlederkurs, enten i egen regi eller i samarbeid med andre DNT-foreninger. Plasser på sommer- og vinterturlederkurs kjøpes av andre medlemsforeninger.

1. DNT-ambassadør (modul 1)

er det første og enkleste nivået, og er en utdanning for organisering og gjennomføringen av turer uten bruk av kart og kompass.

2. Grunnleggende turlederkurs (modul 1+2)

er det neste nivået. Dette er en turleder sommertid med begrensinger til sti og vei i nærmiljøet.

3. Sommerturleder (modul 1-3)

er turleder sommertid i høyfjellet, og det tredje nivået i utdanningen.

4. Vinterturleder (modul 1-4)

er det øverste nivået i utdanningen. En vinterturleder kan fungere som turleder ved alle DNTs arrangementer hele året.

Turledersamlinger

DNT Lillehammer skal invitere til samlinger for foreningens turledere (alle nivåer) 1-2 ganger i året, der erfaringsutveksling og refleksjoner rundt turleders rolle og ansvar er sentralt. Sikkerhets- og beredskapsarbeid skal inngå som tema i samlingene. Dette kan f.eks. være erfaringer med risikovurdering av turer, varslingsrutiner ved uhell, førstehjelp.

Førstehjelpskurs

DNT Lillehammer skal se til at det gis tilbud om årlig førstehjelpskurs enten i egen regi eller av andre organisasjoner. Førstehjelpskurs er obligatorisk for ledere av friluftsskolen.

Andre kurs

DNT Lillehammer skal tilby andre relevante kurs og opplæringstiltak etter behov. Dette kan være alt fra veiledning i utfylling av risikovurderingsskjema, til kurs i bruk av kart og kompass/GPS, eller HMS-kurs for hyttetilsyn og dugnadsansvarlige. I samarbeid med andre foreninger i DNT tilbys spesialiserte kurs innen skred, klatring, brevandring og padling.

4.3 Sikkerhetsutstyr

DNT Lillehammer har et begrenset lager med turutstyr for utlån, bl.a. førstehjelpsutstyr. Det må etableres rutiner for ettersyn og vedlikehold av felles sikkerhetsutstyr, og rutiner for innkjøp av nytt felles utstyr ved behov.

Turer: Retningslinjer for turledere sier at turleder alltid skal ha nødvendig sikkerhetsutstyr som mobiltelefon, kart, kompass, vindsekk og førstehjelpspakke. Behovet for annet sikkerhetsutstyr vil variere mye avhengig av turens lengde, årstid og vanskelighetsgrad. Det kan være redningsvester på kanoturer, ispigger på skøyteturer, eller klatretau og navigeringsutstyr på tøffere fjellturer. Det er turleders ansvar å vurdere hva som er nødvendig av sikkerhetsutstyr for den enkelte turen, og informere deltakere om hva de selv må medbringe av utstyr. Komiteledere må melde inn til styret dersom det er behov for innkjøp av felles sikkerhetsutstyr til bruk for turledere.

Dugnad: På dugnader vil behovet for sikkerhetsutstyr ofte omfatte førstehjelpsutstyr og verneutstyr for arbeid i felt. Komitelederne må melde inn til styret dersom det er behov for innkjøp av felles sikkerhetsutstyr til bruk for dugnader.

Hytter: Sikkerhetsutstyr på hyttene omfatter bl.a. førstehjelpsutstyr, røykvarslere og utstyr for brannsløkking. Leder av hyttekomiteen må melde inn til styret dersom det er behov for innkjøp av sikkerhetsutstyr til hyttene.

5. Rapportering og varsling

Rapportering av uhell og nestenulykker

Hendelser som har medført uhell, mindre skader og nesten-ulykker ved turer, arrangementer og dugnadsarbeid, skal rapportere, fortrinnsvis i Sherpa. Melding sendes også til komiteleder. Rapporten skal inneholde en kort oppsummering av hva som har hendt, hvordan hendelsen ble håndtert, og en vurdering av hva som eventuelt kunne vært gjort for å unngå uhellet eller redusere skaden. Rapporteringene skal brukes i internopplæring/erfaringsutveksling.

Varsling ved ulykker eller dødsfall

Ved alvorlige ulykker som innebærer varsling av nødetater (Brann 110, Politi 112, Ambulanse 113) skal styreleder og/eller daglig leder i DNT-Lillehammer varsles. Styreleder vurderer ut fra situasjonen om DNTs sentrale beredskapsgruppe skal varsles.

Varslingsliste med telefonnummer og hovedregler for hva som skal gjøres i ulike situasjoner, er gitt i turleders kriseark.

Nødplakat med GPS-posisjoner skal være slått opp på alle hyttene.

Etter alvorlige hendelser

Etter alvorlige ulykker skal involverte deltakere få tilbud om debrief kort tid etter hjemkomst. Debrief er en spesiell metodikk som brukes av kvalifisert helsepersonell for å forebygge posttraumatiske traumer. Kriseteamet i kommunen bidrar med dette.

7. Forsikring

DNT Lillehammer er med på en felles forsikringsordning via DNT for turledere og dugnadsfolk.